

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutio lutheriana super propositione deci[m]a tertia: de potestate pape

Luther, Martin

Lipsiæ, 1519

VD16 L 5781

Sequitvr.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32449

DECIMAETERTIAE CONCLVSIONIS,

Quod amplius est a malo non debet fieri,

QVOD Christus prohibet & negat, hic affirmat & praecipit. Christus dicit, Quod amplius est, a malo est, id est, non debet fieri. Iolo est, id est, quod est de pronitate iurandi, sine necessitate fratris, hoc est, de libidine iurandi, sicut mulierem concupiscere prohibuit, qui tamen debitum coniugibus reddendum non prohibuit. Ita libidine iurandi, non iuramentum debitum prohibuit. Hic dicit, hoc amplius cogit nos, id est, fieri omnino oportet. Sed audiamus hoc malum, quod nullus in verbis euangelij cogitavit unquam.

NONNE malum est (inquit) ab ecclesiae unitate, & a sedis apostolicae obedientia resilire, & contra canonum statuta prorumpere, quod multi etiam post praestitum sacramentum praesumpserunt?

EGO putabam, quod hoc malum esset interpretatur, non diligere Christum, non pascere oves, & harum sollicitudine, exemplo Christi torqueri ad iuramenti exactiorem. Verum, haec Christus a Petro requirit. hodie curandum, ne ab obedientia sedis apostolicae resiliant Episcopi.

Cur non in omni precepto exigitur iuramentum?

TVNCE ego, Episcopus meus nondum quicquam illorum malorum fecit, ut quid ergo exigitur iuramentum? An quod ignoras cum non facturum? Cur non in omni precepto dei exigitur iuramentum? cur hic te non compellit malum? an non est malum a preceptis dei resilire? Quia ecclesiam repleas, non nisi iuramentis. Si autem in dei preceptis tam patiens es, ut te tot mala, quae in prospectu dominatur, etiam in domesticis tuis, ad iuramentum non compellunt, quomodo in tuis preceptis, mala, nec praesentia, nec forte unquam futura, te compellunt? Nonne perspicuum est fit, quod amor sui, quo magis sese venustat, magis seipsum perdit? Prorsus nulla reliqua est ratio, quin si in tuis preceptis iuramenta exigas pro tuo comodo, multo magis exigas pro dei comodo. aut si hic non facis, non sine culpa ibi facis.

Amor sui.

Oculus ambitiois & avariciae.

Habes ergo malum, quod rho, in euangelio intelligunt, quod est suspitio mala de fratribus bonis. nam transgressiones mandatorum dei, an malae sint, alii viderit. Oculus ambitiois & avariciae.

SEQ VITVR.

HOC nimirum malo ac necessitate compellimur iuramentum pro fide, pro obedientia, pro unitate requirere.

Quare exigitur iuramentum.

NVNQVAM VIDETUR etiam pro fide Christi, pro obedientia dei, pro unitate fratrum? Non, sed hoc unum ecclesiae bonum & necessarium est, ut Romana seculum dominetur, & caeterae omnes seruiant captiuitatem.

Christiani in India.

PROINDE, christiani in India, adhuc magno malo laborant, ita suspitio pessima de optimis fratribus est causa exigendi iuramenti. quam tamen non habent in preceptis dei, in quibus praesumunt omnia seruari.

Rhomana ecclesia.

ETIAM hic unitatem ecclesiae fidem & obedientiam rho, ecclesiae intelligit, non fidem, spem, charitatem, sacramenta, verbum, & caetera quae eadem sunt, sed hoc singulare, quod nulli ecclesiae convenire vult, nisi suae, & tamen unitatem vocant. Sola rhomana ecclesia hoc habet hodie vel summum bonum, & tamen caeterae omnes in eo ipso conueniunt quod non habent: & fiunt unum in re non communi, sed singularissima & uni homini tributa. Sic enim discenda sunt noua vocabula non

Ar̄is temporibus in scripturis & ecclesia dei. Quanto rectius Cypranus vnitate hanc charitatem intellexit, sicut & Christus rogauit Iohan. xvij. vt sint vnum in nobis, sicut & nos vnum sumus, vnu (inquit) in nobis, non in ecclesia Rho.

IN FINE.

Aiunt in concilijs non inueniri statutū. quasi rho, ecclesie legē concilia vllam præfixerint, Cum omnia concilia per rho, ecclesie auctoritatem & facta sint, & robur acceperint. Et in eorum statutis, patēter excipiatur rho, pontificis auctoritas.

Quis hæc ferat quæso? Nunquid Nicenum conciliū robur accipit, aut factum est auctoritate rho, ecclesie? nūquid & multa alia per Augustinum, & olim Cypranum in Aphrica habita? Deniq; etiam si statuta exciperent rho, ponti, tamen ipse debet nolle excipi, pro edificatione ecclesie. Hic autem gloriatur se nemini quicq; debere, vt & deus ei nihil debeat.

EGO sane, Archiepiscopo Panor, non tam duro & fragoso pleborq; cōtentionis & tumoris rñdissem sermone, q̄ furor & odium suscitatur, sed dixissem. Sustine frater interim, res magna est, tua solius gratia, hæc tam subito cassare, quæ nos non statuimus. Sic enim pax & charitas aleretur. At ista decretalis, meram superbiam, & præfrac tam fiduciam spirat.

ADIICIAMVS & alterā decretalem, quo firmiter probemus, nō esse solis pontificibus rho, ius interpretandi sacras literas, nec oportere captiuos esse christianos in eorum verba, sed cum libero iudicio omnia eorum legenda.

DE maioriāte & obedientia Cap. solitæ. vbi, cum imperator Constantinopolitanus obieisset rho, pontifici verbum Petri, subditi estote omni humanæ creaturæ &c. quo voluit patriarcham Constantinop, sibi inferiorem facere. Respondet Innocentius tertius, siue quis fuerit, familiaris ei? scriba, prius ignarus sacrarū l̄rarū dicēs,

Verum, si personam loquentis, & eorum ad quos loquebatur, ac vim locutionis attendisses diligentius, talem scribentis non expressisses intellectum.

Vide quæso pastorem hunc ouium Christi, qui interpretaturus verbum dei, parat personarum differentias afferre. cum verbum dei nihil æque impugnet, atq; respectum personarum. Non est em̄ acceptio personarum apud deum, sed quicquid præcipit, omnibus præcipit, magnis & paruis. Sed age, videamus quā loquentis personam hic nouus aduehat scripturæ interpretes.

Scribebat enim Apostolus subditis suis, & eos ad meritum humilitatis prouocabat.

Sic habes loquentis personam, & eorum ad quos scripsit, id est,

E

Cypranus vnitate hæc charitatē intellexit.

De cōcilijs.

Nicenu cōciliū nō est auctoritate rho, ecclesie coactum.

Panor. Archiepiscop?

Cum iudicio etiā pontifices legendi.

Imperator Cōstantinopolitanus, obiecit rho, pōr, verbū petri, Subditi estote &c.

Respondet Innocenti⁹ tertius.

Vide quæso hūc pastore.

De? nō respicit personas, sed quod præcipit, omnibus præcipit